

STAUROS

č. 25 december2020

Informátor gréckokatolíckej farnosti Bratislava - Staré Mesto

HOMÍLIA pápeža Františka V PREDVEČER NARODENIA PÁNA

Jozef s Máriou, svojou manželkou, vybral sa „do Dávidovho mesta, ktoré sa volá Betlehem“ (Lk 2,4). Dnes v noci vyberme sa aj my do Betlehema, aby sme tam objavili tajomstvo Vianoc.

1. Betlehem: toto meno znamená dom chleba. V tomto „dome“ má dnes Pán stretnutie s ľudstvom. On vie, že pre život potrebujeme jedlo. Ale vie aj to, že potraviny sveta nesýtia srdce. V Písme sa dedičný hriech ľudstva spája práve s jedlom: vzal z jeho ovocia a jedol - hovorí kniha Genesis (3,6). Vzal a jedol. Človek sa stal chamtivým a pažravým. Mať, naplniť sa vecami, to sa zdá byť pre mnohých zmyslom života. Nenásytná hltavosť sa vinie ľudskými dejinami, až k dnešným paradoxom, keď niekoľkí bohato hodujú, a mnohí nemajú chlieb pre život.

Betlehem je prelom, v ktorom sa mení kurz dejín. Tam, v dome chleba, sa Boh rodí v jasliach, teda v krmidle. Akoby nám vravel: hľa tu som pre vás, ako vaše jedlo. Neberie, ale ponúka pokrm; nedáva niečo, ale seba samého. V Betleheme objavujeme, že Boh nie je niekto, kto berie život, ale Ten, kto život dáva. Človeku, ktorý je od počiatku zvyknutý brať a jesť, Ježiš vraví: „Vezmite a jedzte. Toto je moje telo“ (Mt 26,26). Maličké telo Betlehenského dieťaťa dáva nový vzor života: nie hltat' a hrabať, ale deliť sa a darovať. Boh sa robí maličkým, aby bol naším jedlom. Keď sa sýtíme ním, chlebom života, môžeme sa znovuzrodiť v láske, rozťat' špirály nenásytnosti a pažravosti. Z „domu chleba“ Ježiš privádza človeka domov, aby sa stal príbuzným svojho Boha, a bratom svojho blížneho.

Pred jasľami (teda krmidlom) môžeme pochopiť, že náš život nesýtia materiálne veci, ale láska: nie pažravosť, ale dobročinnosť; nie hojnosť na vystatovanie sa, ale jednoduchosť, ktorú si treba strážiť. Pán vie, že každý deň potrebujeme potravu. Preto sa nám ponúkol každý deň svojho života - od krmidla v Betleheme až po večeradlo v Jeruzaleme. A ešte aj dnes sa na oltári stáva Chlebom, ktorý sa láme pre nás: klope na naše dvere, aby mohol vojsť a večerať s nami (por. Zjv 3,20). Na Vianoce na zemi prijímame Ježiša, nebeský Chlieb: je to jedlo, ktoré sa nikdy nepokazí - ale už teraz nám dáva zakúsiť večný život.

V Betleheme objavujeme, že Boží život prúdi v žilách ľudstva. Ak tento život prijmeme, dejiny sa menia, počnúc od každého z nás. Pretože keď Ježiš mení srdce, centrum života nie je

viac moje ja, dychtivé a egoistické, ale On, ktorý sa rodí a žije pre lásku. Dnes večer, keď sme pozvaní vybrať sa do Betlehema, do domu chleba, spýtajme sa: čo je pokrmom môjho života, bez ktorého nemôžem byť? Je to Pán alebo niečo iné? Potom, keď vstúpime do jaskyne, a všimneme si v nežnej chudobe dieťaťa a novú vôňu života, vôňu jednoduchosti, spýtajme sa: naozaj potrebujem veľa vecí, komplikované recepty pre život?

Dokážem sa vzdať množstva nadbytočných príloh, aby som si vybral jednoduchší život? V Betleheme, pri Ježišovi, vidíme ľudí, ktorí tam vykonali cestu - ako Mária, Jozef a pastieri. Ježiš je Chlebom na cestu. Nepáčia sa mu dlhé, lenivé, sedavé zažívania, ale volá nás, aby sme sa svižne zdvihli od stola a išli slúžiť, ako chleby lámané pre druhých. Pýtajme sa teda: lámem na Vianoce svoj chlieb tomu, kto ho nemá?

2. Po Betleheme, dome chleba, zamyslime sa nad Betlehemom, Dávidovým mestom. Dávid tam ešte ako chlapec pásol ovce, a takého si ho Boh vybral, aby sa stal pastierom a vodcom jeho ľudu. Na Vianoce v Dávidovom meste Ježiša vítajú práve pastieri. Počas tej noci, tak hovorí evanjelium, „sa ich zmocnil veľký strach“ (Lk 2,9), no anjel im povedal: „nebojte sa“ (v. 10). Mnohokrát sa v evanjeliu opakuje toto „nebojte sa“: zdá sa, ako by to bol refrén Boha, hľadajúceho človeka. Pretože človek od počiatku, kvôli hriechu, má z Boha strach: „bál som sa... a preto som sa skryl“ (Gn 3,10), hovorí Adam po hriechu.

Betlehem je liek na strach, pretože napriek „nie“ človeka, tam Boh navždy vraví „áno“: navždy bude Boh-s-nami. A aby jeho prítomnosť nezbudzovala strach, robí sa krehkým dieťaťom. Nebojte sa: nie je to povedané svätým, ale pastierom, jednoduchým ľuďom, ktorí iste v tom čase nevynikali pôvabom, ani zbožnosťou. Syn Dávidov prichádza na svet medzi pastiermi, aby nám povedal, že nik viac nie je sám; máme pastiera, ktorý víťazí nad našimi strachmi, a ktorý nás všetkých miluje, bez výnimky.

Betlehemskí pastieri nám hovoria aj o tom, ako ísť v ústrety Pánovi. Bdejú v noci: nespia, ale robia to, čo Ježiš viackrát bude žiadať: bdejte (por. Mt 25,13; Mk 13,35; Lk 21,36). Zostávajú hore, bdelo očakávajú vo tme; a Boh ich ožiaril Pánovou slávou (Lk 2,9). To platí aj pre nás. Náš život môže byť očakávaním (z lat. ad-tendere, smerovať, akoby ťahať sa k niečomu, pozn. prekl.), ktoré sa aj v noci problémov zveruje Pánovi, a túži po ňom; a potom prijme jeho svetlo. Alebo môže byť nárokovaním (z lat. pre-tendere, nárokovať si, akoby ťahať k sebe, pozn. prekl.), pri ktorom sa rátať len vlastné sily a vlastné prostriedky: v tomto prípade však naše srdce zostane zatvorené pre Božie svetlo.

Pán má záľubu v tom, keď je očakávaný, a nemožno ho čakať na pohovke, v spánku. Veď aj pastieri sa hýbu: „poponáhľali sa“, hovorí text (v. 16). Nestoja na mieste ako ten, kto má pocit, že už došiel do cieľa, že nič nepotrebuje - ale idú, nechávajú stádo bez dozoru, riskujú pre Boha. A potom, čo uvideli Ježiša, aj keď nie sú odborníkmi na rozprávanie, idú ho zvestovať, takže „všetci, ktorí to počúvali, divili sa nad tým, čo im pastieri rozprávali“ (v. 18).

Bdelo očakávať, ísť, riskovať, vyrozprávať krásu: to sú gestá lásky. Dobrý Pastier, ktorý na Vianoce prichádza dať život ovciam, na Veľkú noc položí Petrovi, a prostredníctvom neho nám všetkým, konečnú otázku: „Miluješ ma?“ (Jn 21,15). Od odpovede bude záležať budúcnosť stáda. Dnes v noci sme pozvaní odpovedať, povedať mu aj my: „Milujem ťa“. Odpoveď každého z nás je podstatná pre celé stádo.

„Podme teda do Betlehema“ (Lk 2,15): tak povedali aj urobili pastieri. Aj my, Pane, chceme prísť do Betlehema. Cesta, aj dnes, stúpa nahor: treba prekonať kopec egoizmu, netreba sklúzať do priepasti svetskosti a konzumizmu. Chcem prísť do Betlehema, Pane, pretože práve tam na mňa čakáš. A uvedomiť si, že ty, vložený do jasiel, do krmidla, si chlebom môjho života. Potrebujem jemnú vôňu tvojej lásky, aby som sa aj ja stal chlebom lámaným pre svet. Zober ma na svoje plecia, dobrý Pastier: tebou milovaný, budem aj ja môcť milovať a vziať za ruku bratov. Vtedy budú Vianoce, keď ti budem môcť povedať: Pane, ty vieš všetko, ty vieš, že ťa milujem (por. Jn 21,17)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 14. – 20. 12. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Piatok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Sobota	17:00 Sv. liturgia (slovenská) následne <i>veľká večiereň</i>
NEDEĽA	<i>Sv. otcov, 4. hlas</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

Bohoslužobný poriadok na obdobie: 21. – 27. 12. 2020

Pondelok	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Utorok	17:00 Sv. liturgia (slovenská)
Streda	17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská)
Štvrtok	<i>Predvečer Narodenia Pána</i> 8:00 Kráľovské hodinky 15:00 Sv. liturgia s večiernou 21:30 Veľké povečerie, lítia
Piatok	<i>Narodenie nášho Pána, Boha a Spasiteľa Ježiša Krista</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Sobota	<i>Zbor Presvätej Bohorodičky</i> <u>Bohoslužobný poriadok ako v nedeľu!</u>
Nedeľa	<i>Po Narodení Pána, Sv. prvomučeník, archidiakon Štefan, 5. hlas.</i> 8:00 Utieren (cirkevnoslovanská) 9:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská) 10:30 Sv. liturgia (slovenská) 12:00 Sv. liturgia (slovenská) 17:00 Sv. liturgia (cirkevnoslovanská), následne: večiereň (slovenská)

OZNAMUJEME

- V nedeľu, 20. 12. 2020 bude zbierka na Solidárny fond našej eparchie, ktorý slúži na podporu našich ekonomicky slabších farností. Vopred ďakujeme za Vašu podporu.
- V súčasnosti sú možné bohoslužby s obmedzeným počtom účastníkov. Zapisovanie do tabuliek záujemcov o účasť na sv. liturgii na stránke www.bratislava.grkatba.sk je potrebné v nedeľu a vo sviatok. Kto nemá prístup na internet, môže záujem o účasť na sv. liturgii nahlásiť osobne alebo telefonicky. Pripomíname, že okrem sv. liturgii o 9. 00 h. a o 10. 30 h. naďalej slávime v nedeľu a prikázané sviatky aj sv. liturgiu o 12.00 v slovenskom jazyku a o 17.00 v cirkevnej slovančine.
- V predvečer sviatku Narodenia Pána sa bohoslužobný program začne o 8.:00 modlitbou Kráľovských hodín. Popoludní o 15:00 budeme sláviť sv. liturgiu s večierkou a o 21:30 sa pomodlíme Veľké pobečerie s lítiou. Záujemcovia o účasť na sv. liturgii aj Veľkom pobečeri sa musia zapísať do tabuľky/prihlásiť, aby sme neprekročili povolený počet účastníkov.
- V piatok, **25. 12. 20** budeme sláviť prikázaný sviatok **NARODENIE PODĽA TELA NÁŠHO PÁNA, BOHA A SPASITEĽA JEŽIŠA KRISTA**. V sobotu, **26. 12. 20** bude prikázaný sviatok **Zbor presvätej Bohorodičky**. Bohoslužobný poriadok bude vyzerat' ako v nedeľu. Záujemcovia o účasť na sv. liturgiách v obidva sviatočné dni sa musia zapísať do tabuľky/prihlásiť zo spomenutého dôvodu.
- V piatok, **25. 12. 20** budeme o 16. 00 h. sláviť sv. liturgiu aj v rímskokatolíckom chráme Povýšenia sv. Kríža v Pezinku – Cajle.
- Počas pracovných dní (pondelok až piatok) sa v našom chráme o 15. hodine modlíme 9-tu hodinku a následne vykladáme k adorácii najsv. eucharistiu. Chrám je otvorený k osobnej modlitbe až do 17.00 hod., kedy začína slávenie sv. liturgie. Výnimkou
- Čo sa týka sv. spovede pred sviatkom Narodenia Pána, prosíme, aby ste na to využili spomínaný čas počas pracovných dní od 15.00, pričom je možné vyspovedať sa aj počas sv. liturgie. Okrem toho si môžete dohodnúť aj individuálny čas sv. spovede.
- Pre našu farnosť sme nechali zhotoviť aj 12-listový nástenný kalendár, tentoraz s ikonami a tropármi veľkých sviatkov, ktoré na našom ikonostase dokumentačne zachytil umelecký fotograf a náš veriaci Timotej Križka. Kalendár je k dispozícii za príspevok 3 €.
- V ponuke je aj knižný kalendár spolku sv. Cyrila a Metoda na rok 2021 za príspevok 3 €.
- Pozývame deti z našej farnosti zapojiť sa do akcie **Deti deťom**. Počas Vianoc až do 1. 1. 2021 budú môcť priniesť darček do chrámu pod stromček. Darované darčeky odovzdáme deťom v starostlivosti migračného úradu.

ĎAKUJEME

- V nedeľu, 6. 12. 2020 sme pri zbierke na Charitu prispeli sumou 860 €. Vyzbierané prostriedky sme zaslali gréckokatolíckej charite do Prešova, ktorá sa venuje podpore ľudí v núdzi. Ďakujeme za Vaše dary.
- Bohu známa osoba darovala na podporu farnosti 500 €, Rodina Zimová darovala 50 €, iná Bohu známa darovala 100 €. Všetkým darcom vyslovujeme vdáčné „Pán Boh odmeň“!
- Ďakujeme za upratovanie chrámu rodine Žačikovej a Suslej. (11. 12. 20) a rodine Beblavej, Pätoprstej a Rimovej. (19. 12. 2020)
- 2. 1. 2021 nasledujú v rozpise rodiny Mocková a Mojžešová. Ďakujeme za Vašu službu.

KONTAKT

V prípade otázok, sv. spovede alebo iných požiadaviek nás, prosím, kontaktujte:
osobne: o. Rastislav Čížik, farár, tel.: 0911/400 845,

e-mail: bratislava@grkatba.sk

o. Stanislav Diheneščík, výpomocný duchovný, **tel.:** 0903/946 717